

pisju in z letaki v zadnjem času za gospodarsko bojkotiranje nemških trgovcev na brezobzirni način deluje. Do kakšnih sredstvih grabi to hujskanje, je iz tega razvidno, da so šolske sestre na celjski okoliški šoli med otroke plakate za bojkot razdelile. Poslanci stavijo tedaj vprašanje: "Ali se hoče g. namestnik o istinitosti teh novic prepričati? Ali hoče vse petrebno ukreniti, da se temu nečuvanemu nastopanju konec napravi?" — Tudi v deželnem šolskem svetu se je v tem oziru govorilo. In to je prav, kajti ravno prvaški učitelji spadajo med najhujše hujskanje.

Vinska postava. V štajerskem deželnem zboru so stavili nemški poslanci Wastian, Stiger, Ornig in tovariši na namestništvo sledeče vprašanje: "Pri sklepu lansko leto uresničene pogodbe je dala ogrska vlada avstrijski zagotovilo, da bode tudi na Ogrskem tekom enega leta ednako novo vinsko postavo napravila. Pogodba velja zdaj že čez eno leto, ali o ogrski vinski postavi ni ničesar slišati. Ogrska ima pri temu postopanju, s katerim je ogrska vlada svojo besedo prelomila, lepe dobičke; avstrijskim vinogradnikom pa se s tem oteži oddajo vina. Na ogrskem dovoli vlada, da se vini dodá sladkor, špirit, sploh da se vino kvari. To konkurenco se čuti na Štajerskem prav občutljivo. Ona je tudi vzrok, da naša domaća vina letos prave cene ne dosežejo. Te razmere dajejo avstrijski vladi resno dolžnost, da vpliva z vso močjo na uresničenje primerne ogrske vinske postave. Tudi bi bilo na to delovati, da imajo iz inozemstva dobljena vina potrdilo o njih pristnosti in da se ne smejo preje porabiti, dokler se tudi na Avstrijskem ne preščejo. Zlasti naj bi se oziralo na ogrska vina. — To je pač pametni opomin. Kajti sleparsko narejena ogrska vina, ki nikdar vinograda videla niso, tvorijo veliko konkurenco. In mi res ne razumemo, zakaj bi vedno od madžaronskih Košutovcih škodo trpili!"

Velevažna postava. Postavni načrt glede zavarovanja za slučaj bolezni, one-moglosti in starosti se je državni zbor-nici predložil. Načrt obsegata novo ureditev doseganega delavskega zavarovanja (zavarovanje za slučaj bolezni in nezgode), nadalje zavarovanje za onemoglost delavcev, končno pa starostno zavarovanje delavcev v samostojnih malih posestnikov, malih obrtnikov in trgovcev. Zavarovanje za starost in onemoglost je sestavljeno iz lastne in državne pomoči. Pri delavcih se poleg tega delodajalce pritegne. V splošnem se zavaruje vse, ki vsled malih dohodkov niso v položaju, si kaj prihraniti. Zavarovanje za bolezen se je raztegnilo na vse mezdne delavce, tudi na kmetijske, nadalje na domače delavce in na posle. S tim bodo bojniške blagajne veliko več storile; trajala ne bodo bojniška podpora več samo 20 tednov temveč 1. leto. Troške za zavarovanje proti nezgodam bodo odslej samo delodajalci plačevali, medtem ko so morali delavci doslej 20% dodati. Invaliditetno in starostno zavarovanje bodo odslej obvezno. Delavec bodo dobival s 65. življenskim letom starostno rento. Ako postane preje onemogel, dobti invalidno rento. Visokost rente bodo odvisna od trajanja in od visokosti vplačanih doneskov. Zaostali dobili bodo en-

kratni odplaček. Zenskim zavarovancem se bodo pri ženitvi polovico vplačanih doneskov povrnilo. Doneski se bodo preračunili po mezdnih razredih; polovico bodo plačevali delavci, drugo polovico pa delodajalci. Pri samostojnih osebah je določen obligatorni minimalni donesek. Skupni troški vsega tega zavarovanja bodo znašali v prvih letih 13 $\frac{1}{2}$ milijonov kron, v 4. letu približno 18 milijonov, v 10. letu čez 106, v 20. letu čez 206, v 40. letu pa 227 milijonov kron. Potem bodo znašali vsako leto 305 milijonov kron. Država prevzame stalno od tekočih upravnih troškov sveto od 2 milijonev kron, nadalje državni doplaček 90 kron k vsaki renti. Država bodo tedaj okroglo 100 milijonev kron na leto doplačala. Upamo, da bodo ta velevažna postava čimprej uresničena.

Vojska? Položaj je še vedno nejasen in ne more se nícesar gotovega reči. Bojni glasovi v Srbiji so se sicer malo pomirili. Kajti vsi zastopniki velevlasti so Srbiji odsvetovali, delati neumnosti. Ali vkljub temu gre protiavstrijska propaganda naprej. V sredini te propagande stoji srbski prestolonaslednik, ki je zanesljivo tepec. Demonstracije se ponavljajo. Avstrijska vlada pa zapira pridno v Bosnijo in Hercegovini glavne srbske rogovileže. V Budimpešti je hotel neki fanatični Srb z bombo avstrijske monitorje v zrak spustiti. Ali zapazili so ga pravočasno in ga zaprli. Govori se, da hoče kralj Peter "po revolverjevi milosti" odstopiti in prestol svojemu bedastemu sinu pripustiti. Še to se manjka, da bi ta smrkolin bil kralj. Tudi v Črnigori gre hujskanje proti Avstriji naprej. Celo Rumunci so nastopili in se izjavili proti naši državi. Turki pa bojkotirajo še naprej avstrijske trgovce. Že iz tega je razvidno, da je položaj precej napet. Naše mnenje je to-le: Vsi narodi, vse državice na Balkanu so tekom zadnjih let dokazali, da se ne znajo sami vladati in da so vsled tega večna nevarnost sosednih držav. Red se mora enkrat v tem preklenškem kotlu napraviti! Na drugi strani ne moremo pustiti Bosnijo in Hercegovino, za kateri dejeli je tekla kri naših očetov in smo plačali čez 1 $\frac{1}{2}$ tisoč milijonev kron. Sala na stran! Mi nismo za vojsko. Ali treba je pritlikavcu na Balkanu povedati, da smo mi gospodje, treba mu je zobe pokazati. In če je to potem našim s Srbij potbratinim prvaškim velevzidajalcem prav ali ne.

Naš koledar izide v najkrajšem času, — lepsi, večji in obširnejši kot lansko leto. Kdor ga hoče zanesljivo dobiti, naj pošlje 60 vin. za ceno in 10 vin. za poštino, skupaj torej 70 vinarjev.

Dopisi.

Ljutomer. Dragi mi "Štajerc", blagovoli sprejeti te-le vrstice. Jaz ti hočem sporočati naše farovske podrepnike veteranskega društva, ker so fehtarili po Cvenu in Mali in so 10 drvenk zrnja dobili ter prodali. Voditelji so zato

so pohvalili vse tiste, ki so najlepše plesali, najbolj pa mene. Po ukazu so gnali arestone na vrt za kasarno. Tam so mogli ubogi grešniki za kazen kegljati do pozne večere. Ob osmih smo večerjali. Naša kompanija je dobila štiri sodčke piva. Pred deveto uro je prišel hauptman vprašat, če bi kdo, hotel listke vzeti in nam jih je ponjal, na katere smo morali podpisati obljubiti čast in hvalo, da ga najmanj tri dni ne bo nazaj v kasarno. Skoraj vsi smo vzel koristne listke. Od samega veselja nas je povabil hauptman s sabo v cirkus. Dober mož je bil, prav zelo dober, toliko moram reči. »No, pa se imamo prokletno dobro tukaj, sem dejal lajnantu, ko smo se pobjajali v cirkusu. Oh — oh, da sem moral zakleti. Kakor bi me odnesla burja, sem spet čepel v Goriški kasarni, ter pral svoje hlače in sline so se mi cedile po pečenkah in potican devete dežele. O — da bi bil vsaj presneto rekel, pa ne prokletno, pa bi še užival najboljšo menažo na svetu in se po gospodsko vozil na vojaške vaje. Tako sem bil jezen, res peklenko jezen, da sem ga polomil tako grdo... — »Saj so bile samo prazne sanje, sem tolazil čudnega Janeza. »To je vse res, je godnjal jezno. »Ej naj bo že tako ali tak, markiral sem ga pa, markiral, če prav sam v sanjah. Ko sem se reva zbudil, sem se naglo trikrat pridušil, da ne zakolenem nikoli več, pa tudi ne bom, če vse hudič vzame...»

Neradi smo nehal prijetno vajo in nevoljni sedli v vozove, v njih smo prav lepo defilirali pred hauptmanom, ki se nam je ginjen zahvalil za naš trud. Južinali smo mlečno kavo z metano. Precej potem so prišli brvici, ki so vsacega moža lepo osnažili, namazali in počesali, ker smo imeli opoldne očedeno povelje ali »pefeli«. Tu-

najboljši, ker so komando zatajili kakor sv. Peter Kristusa. Na cesarjev rojstni dan dne 18. avgusta so šli na kolodvor križovskim veterancem nasproti. Šli so mimo Štrasserja. Velner zaščete na učesa načelniku. Blagajnik začne: Koraja dečki, musik einšlagen! in so šli ko vrag. Pa jih ni bilo. Šli so nazaj k sv. maši in potem v "Bräuhau" vsak na en gulaš. Ob 10. uri se sliši: zdaj grejo. Te pa vsi kvišku, uha kakor zajci. Zdaj gre hitro eden in pride nazaj: šli so v farovž in nesli diplomo g. dekanu. In potem nastop, pozor, glej na pravo, dobro, hajd z nami... Pozor, vsi s konjev dol in na osle gor, tam ostanite, dokler se vam ne zjasni kakor sv. Pavlu. Kajti svojo komando, katere ste se učili, ste prodali kakor Judaž... Usmiljena vredni ste!

Več starih vojakov.

Terbegovci pri sv. Jurju ob Ščavnici. Objluba dela dolg, to je stari pregovor. Ker so stari pregovori najbolj resnični, hočem tudi jaz svojo objlubo izpolniti, da se pred novim letom kolikor je mogoče dolga rešim. Zadnjikrat sem vam objubil, da vam naznamen petje vrabcev, ki pojejo našemu občinskemu predstojniku žalostinko. To je bil moj dolg in tega se hočem rešiti s tem, da vam naznamen, da so se vrabci názobali dobrega prosa in nasrkal sladkega vinskega mošta ter pojejo sedaj to-le pesnico:

"Strigovska dolina ni še urejena,
vpije glaso predstojnika žena;
je hišo preiskal postave oko,
so sina zaprli v ječo temno."

Med stenami mrzlišni sin premišljuje,
kako se prelom postave kaznuje,
pomagat ne more sam Habuk,
ostal bo za zmiraj pisani čuk."

Nad sosedji se oče hudeje,
želi da se jih kaznjuje,
ker so njega in sina izdali
in se orožnikom niso lagali.

S prošnjami župnika in Ploja nadleguje,
vsaj eden za njega se naj poteguje,
obadvaj lepe sta diplome dobila,
ja nekaj zanj bosta storila?!"

Župnik na kratko se izgovarja:
Neveden sem, pojď raj do notarja.
Nasprotno trdi hofrat Ploj,
da zagovor bo vržen na gaj.

Vrabci mi hočemo pesen skleniti,
Mogočega pa prav lepo prositi:
Za predstojnika nam izberi druge može,
sedanje pa naženi v črne gore..."

Nadrvabec.

Mi davkoplačevalci te občine pa stavimo sledče javno vprašanje: Ali je c. k. okrajnemu glavarstvu znano, da je žendarmerija dne 2. 8. t. l. pri našemu občinskemu predstojniku našla več sumljivega blaga? Ako je to c. k. okrajnemu glavarstvu znano, zakaj ne uredi, da se odstavi ta izvoli drug občinski predstojnik?

Ribnica na Pohorju. Živijo, živijo, pa še enkrat živijo! — ha-ha-ha! Da nas ne boste zavidali, kako srečna je pohorska Ribnica! Ni pod milim solncem bolj srečne občine. Nobenih občinskih doklad ne bo, birič ne bo hodil okoli, toča ne bo pobijala, ja ne bo nobenih nesreč in nezgod. Ali ste radovedni, dragi bralci, zakaj vse to? Ja, ja, na slavni Ribniški občinski hiši se je ko jutrajna zarja zableskal nepopolnivo ginaljivo lepi samoslovenski napis. Vprašamo vas, slavni gg. občinski možje in fante: zakaj ste pa popred od Nemcev in "nemčurjev", kakor nas imenujete, pobirali in na rabot zahtevali? Saj smo morali ravno tako žrtvovati do belih kosti, kakor blagorodni prvaki in narodnjaki! Zatoraj odločno zahtevamo, da nam napravite tudi nemški napis, če ne, si ga pustimo sami napraviti. Hiša je gotovo tako naša, kakor vaša. Ali pa občinske stroške pokrivajte sami! Napredni kmetje, postavimo se na noge, da ne bojo z našim krvavim denarjem delali, kak si bi kak fant napisil. Kako je bilo lepo mirno v tihi Ribnici, dokler se na Roženvensko nedeljo priklati nekaj študentev, pjebov, kateri so razburili vso ljudstvo. Popered je mislil gosp. Pahernegg z svojo "leibgardo", na čelu njim njih "pjeba", ki čuje na ime Brunčko, Ptujiske gospode pregnati in mesto razdrati; ali hvala Bogu da so jih spodbavo sprejeli. Zapomnite si, g. Paherneg in njegovi lakaji: kdor seje prepir, žanje vihar! Tukaj pri nas so se hoteli pa zgražati nad Ptujčani in odobravat lopovsko dejanje Ljubljana.